

OBSAH

1. Úvodem	7
2. Vymezení problému – poznání dějin meziválečné archeologie na Moravě	9
2.1. Historické členění archeologického poznání v českých zemích ve 20. století	14
3. Před „prehistorickou revolucí“ – poznání paleolitu na přelomu 19. a 20. století	16
3.1. Paleolitický výzkum v Čechách a na Moravě na přelomu 19. a 20. století	27
4. Archeologie mezi světovými válkami	41
4.1. Evropská archeologická teorie prvních čtyř desetiletí 20. století	41
4.1.1. Difuzionismus, migracionismus, kulturně-historická archeologie a neoevolucionismus (Gustaf Kossinna, Vere Gordon Childe)	41
4.1.2. Archeologie v Sovětském svazu ve 20.–30. letech 20. století	51
4.1.3. Meziválečná archeologie ve Spojených státech amerických	56
4.1.4. Funkcionalismus (John Grahame Douglas Clark)	58
4.2. Rozvoj metodiky archeologického průzkumu v meziválečném období	60
4.3. Představy o paleolitickém člověku se mění – mozaika evropského paleolitického výzkumu v meziválečném období	66
5. Moravská paleolitická archeologie v letech 1918–1938	81
5.1. Odras archeologických teorií prvních čtyř desetiletí 20. století v moravské paleolitické archeologii	81
5.2. Institucionální zázemí a právní rámec archeologie na Moravě v letech 1918–1938	92
6. Hlavní představitelé paleolitické archeologie na Moravě mezi světovými válkami	103
6.1. Jan Knies (1860–1937)	103
6.1.1. Kniesovo muzeum Moravského krasu	104
6.1.2. Generační výměna: spor Jana Kniese a Karla Absolona	112
6.1.3. Prodej sbírek do Moravského zemského muzea a brněnská léta	113
6.1.4. Kniesova syntéza moravského paleolitu	119
6.2. Antonín Telička (1866–1925)	128
6.3. Karel Absolon (1877–1960)	131
6.3.1. „Diluvialní Pompeje“ v Dolních Věstonicích	138
6.3.2. Zahraniční kontakty Karla Absolona	150
6.3.3. „Papež prehistorie“ abbé Henri Breuil na Moravě	154
6.3.4. Předmostí u Přerova – učebnice moravského paleolitu	159
6.3.5. Nejbohatší stanice střeoevropského magdalénieniu – jeskyně Pekárna	162
6.3.6. Býčí skála a Absolonova koncepce paleolitu	166
6.3.7. Expozice Anthropos na Výstavě soudobé kultury v Brně	169
6.3.8. V dobách druhé světové války	174
6.4. Josef Skutil (1904–1965)	182
6.5. Innocenc Ladislav Červinka (1869–1952)	188

6.6. Alois Stehlik (1877–1945)	191
6.7. Karel Zapletal (1903–1972)	192
6.8. Hugo Sáňka (1859–1939)	193
6.9. Jan Folprecht (1873–1952)	194
6.10. Další badatelé ve výzkumu moravského paleolitu	195
6.11. Moravští němečtí badatelé ve výzkumu paleolitu	200
6.11.1. Franz Čupík (1897–1962)	203
6.11.2. Hans Mohr (1882–1967)	204
6.11.3. Hans Freising (1905–1977)	204
6.11.4. Rudolf Czižek (1878–1937)	205
6.11.5. Karl Jüttner (1883–1959)	206
6.11.7. Karl Schirmeisen (1868–1958)	207
7. Nástin paleolitické archeologie v sousedních zemích	209
7.1. Vídeňské badatelské centrum a jeho vliv na Moravě	209
7.2. Rozvoj polské paleolitické archeologie v meziválečném období	214
7.2.1. Exkurs: Reflexe polské paleolitické archeologie u českých badatelů – vztahy Karla Absolona s polskými archeology	219
7.3. Paleolitická archeologie na Slovensku	229
8. Závěrem	234
9. Použitá Literatura	238
Summary	263
Příloha I. – Dějiny výzkumů moravského diluvia se soupisem literatury (Jan Knies)	272
Příloha II. – Soupis přijaté korespondence z pozůstalosti Karla Absolona	284